irannewspaper.ir

• دوشنبه ۱۷ مهر ۱۴۰۲ • سال بیست‌ونهم • شماره ۸۲۹۷
• اذان ظهر ۱۱/۵۲ • اذان مغرب ۱۷/۵۶ • نیمه شب شرعی ۲۳/۱۰ • اذان صبح فردا ۴/۴۳ • طلوع آفتاب فردا ۰۶/۰۶

ایران

• **صاحب امتیاز:** خبرگزاری جمهوری اسلامی
• **مدیر مسئول:** محمدحسن روزی‌طلب
• **سردبیر:** حسام الدین برومند
• **معاون فنی:** محمدملاعلی اکبری
• **دبیران:** مصطفی عیوضی (سیاسی)
• مهدی مهرپور (اقتصادی)
• مصطفی وثوق‌کیا (فرهنگی)

• زرین رستمی وند (اجتماعی) • بنفشه غلامی (جهان)
• لیدا فخری (اندیشه) • محمدرضا عزیزی (گزارش)
• زهرا کشوری (زیست‌بوم) • فرناز قلعه‌دار (حوادث)
• مهدی کلهرنژاد (اجرایی)
• حجت حکیمی (صفحه‌آرایی)
• محسن جانی‌پور (ویراستاری)
• ابوالفضل نسایی (عکس)

• **تلفن:** ۸۸۷۶۱۷۲۰ نمابر: ۸۸۷۶۱۲۵۴ ارتباط مردمی: ۸۸۷۶۹۰۷۵
• **پیامک:** ۳۰۰۰۴۵۱۲۱۳ روابط عمومی • **نشانی:** تهران خیابان خرمشهر، شماره ۲۰۸
• **صندوق پستی:** ۵۳۸۸-۱۵۸۷۵ • **امور مشترکین:** ۸۸۷۴۸۸۰۰
• **چاپ:** چاپخانه‌های همشهری، شرکت چاپ جام‌جم
• **سازمان آگهی‌های روزنامه ایران:** دارنده گواهینامه ایزو ۹۰۰۱ از شرکت NISCERT
• **پذیرش سازمان آگهی‌ها:** ۱۸۷۷(۰۲۱)
• **انتشارات مؤسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران:** ۵-۸۸۵۴۸۸۹۲

هرگز نباید سعی در تکرار لحظات داشت؛ باید آنها را همانگونه که یک‌بار اتفاق افتاده‌اند تنها به خاطر آورد.

عقاید یک دلقک، هاینریش بل

سخن روز

امام رضا(ع):

برترین دارایی آن است که آبرو با آن حفظ شود.

العدد القوية، ص۲۹۲، ح۱۷

نگاره

کارلوس لتوف/ هنرمند وکاریکاتوریست برزیلی

فضای مجازی

اسرائیل به شنبه آرام نرسید!

محمد حمزه‌زاده، نویسنده و مدیرعامل سابق انتشارات سوره مهر نوشته: «گفتم: محسن جان! دیر میایی بچه‌ها نگرانتن. لبخندی زد و حرف از صمیم قلبش بیرون آمد؛ حرفی که زبانم را قفل زد. غیرتمند گفت: «هرچی من بیشتر کار کنم، نتانیاهو کمتر خواب راحت به چشمش میاد؛ پس اجازه بده بیشتر کار کنم. معنای این حرفش را زمانی فهمیدم که شهید شد؛ وقتی نتانیاهو توئیت زد و برای یهودی‌ها شنبه خوبی را آرزو کرد. از شنبه آرام در اسرائیل گفت؛ از شنبه بعد ترور محسن فخری‌زاده...» چند سطری که خواندید بخشی از کتاب «شنبه آرام»، درباره زندگی شهید محسن فخری‌زاده دانشمند هسته‌ای از زبان همسرشان است. حمزه‌زاده در ادامه با اشاره به حمله حماس به اسرائیل نوشته: «آیا اسرائیل به شنبه آرام رسید...؟»

حدیث نامکرر تاریخ

محمدرضا کائینی، فعال رسانه‌ای و پژوهشگر تاریخ هم در واکنش به ماجرای فلسطین، تصویری از برج آزادی تهران را که پرچم فلسطین بر آن نقش بسته، منتشر کرده و نوشته: «فلسطین، حدیث نامکرر تاریخ...»

شهاب‌سنگ‌هایی که آسمانی‌ها فرستادند

کمیل خجسته، فعال رسانه هم تصاویر و فیلم‌هایی از حمله راکت‌های حماس به اسرائیل را منتشر کرده و نوشته: «همیشه شهاب‌سنگ‌ها از آسمان به زمین می‌آمدند اما این‌بار گویا آسمانی‌ها از زمین به آسمان می‌فرستند.»

طوفان الاقصی!

حمید داوود آبادی، پژوهشگر و نویسنده هم در همین رابطه شعری را با مخاطبان خود به اشتراک گذاشته: «به سقوط سلام کنید! آنان که سال‌ها بر آتش فتنه در ایران دمیدند/ مزدوران وطن‌فروش را در تل‌آویو گردهم آوردند/ تا شهریور ما را سیاه و خونین کنند/ و جمهوری اسلامی ایران را به سقوط بکشانند/ آتشی که افروختند، بر خانه‌شان افتاد/ وقتی باد بکاری، طوفان درو خواهی کرد/ آن هم چه طوفان، طوفان الاقصی.»

دعوت به حضور در نشستی ادبی

کیانوش گلزار راغب در صفحه شخصی‌اش علاقه‌مندان را دعوت به حضور در نشست بررسی کتاب «پرچم در اهتزاز» کرده است؛ این نشست ساعت ۱۷ امروز به میزبانی سالن طاهره صفارزاده در ساختمان اصلی حوزه هنری در تهران برگزار می‌شود. «پرچم در اهتزاز» نوشته سمیه جمالی است که به همت انتشارات سوره مهر روانه کتابفروشی‌ها شده، این کتاب روایت محرم کرونایی در مسجد ارک را پیش روی مخاطبان می‌گذارد.

بازنشر عکسی خاطره‌انگیز

ایرج طهماسب، مجری و کارگردان تصویری قدیمی از پشت صحنه ساخت دکور مدرسه موش‌ها را به اشتراک گذاشته و نوشته: «پشت لته‌های دکور مدرسه موش‌ها(سال ۵۹) حمید، ایرج طهماسب... این‌طور بود.» مدرسه موش‌ها در سال ۱۳۶۰ پخش می‌شد که قرار بود بچه‌ها را به مدرسه رفتن تشویق کند. این برنامه عروسکی را مرضیه برومند کارگردانی و از همراهی عروسک‌گردانان و صداپیشگانی نظیر ایرج طهماسب و حمید جبلی بهره‌مند شده بود.

یادی از ایرج افشار

محمدرضا شفیعی کدکنی، استاد دانشگاه و چهره سرشناس ادبیات با انتشار تصویری از ایرج افشار یاد وی را گرامی داشته است. او به مناسبت زادروز افشار نوشته: «ایرج افشار فکر نمی‌کنم دیگه تکرار بشه واقعاً! عشق به ایران هست. شدید هم هست. ولی ایرج افشار شدن یک چیز دیگری‌است. آدمی که تمام دقایق عمرش، تمام لحظات عمرش، به فکر ایران باشه، دیگه ایرج افشار نداریم.»زنده‌یاد ایرج افشار، پژوهشگر فرهنگ و تاریخ ایران و ادبیات فارسی، ایران‌شناس، کتاب‌شناس، نسخه‌پژوه، نویسنده و استاد دانشگاه ایرانی بود که از او طی بیش از ۶۵ سال فعالیت علمی و فرهنگی مستمر بیش از ۳۰۰ کتاب و ۳۰۰۰ مقاله در حوزه‌های یادشده به یادگار مانده است.

نقل قول

هادی مرزبان
کارگردان تئاتر

شیفته و شیدای فرهنگ و هنر کشورم هستم

در دوران جوانی بی‌شمار آثار مولیر، پینتر، برشت و... را در دانشکده روی صحنه بردیم که اتفاقاً در دوران خود نیز بسیار آثار پرسروصدایی بودند اما حقیقت این است که من عاشق ایران و ایرانی‌ام. من شیفته و شیدای فرهنگ و هنر کشورم هستم و تمام سال‌های فعالیتم به عشق این ملت ماندم و به هر زحمتی شده کار کردم. من معتقدم نمایش من باید بوی نم «کاهگل» بدهد. این بوی ایرانی در هیچ کجای جهان یافت نخواهد شد. همواره از علاقه‌مندان و طرفداران نمایش ناب ایرانی بودم. از کودکی که پدرم گروه‌های نمایش روحوضی را به خانه دعوت می‌کرد، مدام در کنارش بودم و آرزو داشتم روزی در یکی از آنها بازی کنم. شاید باورتان نشود، من در «تاریخ بیهقی» بیش از ۴۳ «خرده درام» و «نمایشنامه» یافته‌ام. سطر سطر آثار و متون کهنه نظم و نثر ادبیات فارسی جنبه‌های دراماتیک و نمایشی دارند. این در حالی است که امروز «تعزیه»، «نقالی»، «پرده‌خوانی» و حتی «تُرنابازی» که گونه‌های نمایش ایرانی هستند، به باد نسیان و فراموشی سپرده شده‌اند.

بخشی از گفته‌های این کارگردان تئاتر با ایلنا

یادداشت

یکی از همراهان رئیس جمهور در سفر به نیویورک

دیدار رئیس جمهور با نماینده یهودیان امریکا

قسمت ششم/ حالا که قسام سنگ و آتش‌اش را با برد کیلومتری و پاراگلایدر و موتور و تانک می‌فرستد به قلب تلب‌البیب (تل‌آویو)، یاد دفاع رئیس جمهور از فلسطین، یاد اسقاطیلیان با پرچم صورتی‌شان وسط آبی‌های معترض به نتانیاهو وسط منهتن، یاد محله بروکلین و رمان و فیلم دختر ایرلندی و راهپیمایی ۲۰۲۰ نیویورک و مواجهه‌مان با یهودیان دوست ایران و... افتادم. وقتی داشتیم از تایم اسکوئر رد می‌شدیم، دیدیم وسط مثلثی که اسمش را امریکایی‌ها گذاشته‌اند اسکوئر که همان میدان و گردی است، پرچم اسقاطیل در دستان جمعیت ۱۰۰ نفره‌ای بود و برخی معترضین به جای پرچم آبی، پرچم صورتی اسقاطیل و برخی هم پرچم همجنس‌گرایان در دست در تجمع علیه نتانیاهو شرکت کرده بودند. فیلم دماغ دراز نتانیاهو را هم روی بنر تلویزیونی یک ماشین گذاشته بودند. همین دو هفته پیش در منهتن امریکا اسقاطیلیان معترض به راست‌گرایان و قانون معافیت قضایی را از نزدیک دیدیم و رد شدیم.

مخالفان نتانیاهو بودند. همان نخست‌وزیری که ترسیده و گفت ما در حال جنگ هستیم و تماس گرفت با رئیس جمهور امریکا که کمک برسان. کمک امریکا اگر نبود، اسرائیلی هم نبود. امریکا و اسرائیل درهم‌تنیده. امریکایی که خیابان پهن شده به شکل مثلث را میدان معرفی می‌کند.

برنامه دیدار همسر رئیس جمهورمان نیز با همسر اردوغان لغو شد. وقتی تیم حفاظت امریکایی گفت نتانیاهو در ساختمان اردوغان میهمان است، تیم ایرانی دیدار را لغو کردند.

یاد سازمان ملل افتادم. رئیس جمهورمان که وارد شدند خواستند صحبت کنند، سفیر رژیم صهیونیستی آمد هوچی‌گری دربیاورد و دایه عزیزتر از مادر شود و نظم ذهنی سخنران را به هم بریزد که اخراج شد. اما رئیس جمهورمان گفتند که «تمایل دارم توجه شما را به یکی از جلوه‌های غم‌انگیز بی‌عدالتی که سرمنشأ همه بحران‌های منطقه‌ای است جلب کنم. تاریخ معاصر، ملتی مظلوم‌تر از فلسطین و ظالم‌تر از رژیم اشغالگر قدس به خود ندیده است. رژیم صهیونیستی که بیش از هفتاد سال آپارتاید، تجاوزگری و کشتار زنان و کودکان منطقه را در کارنامه سیاه خود دارد، بزرگ‌ترین زندان روی زمین را در غزه برپا کرده است و استمرار شهرک‌سازی و تصاویر شیون و گریه مظلومان فلسطینی در اثر غصب اراضی، منازل و مزارع آنان و کشتار فرزندانشان، به همه نشان می‌دهد هفت دهه ظلم و اشغالگری اسرائیل پایان ندارد. دولت‌های مدعی آزادی و دموکراسی باید پاسخ بدهند که چرا از فرمول روشن و عادلانه جمهوری اسلامی برای حل مسأله فلسطین فرار می‌کنند؟ در فلسطین مظلوم، ما به سیاست فلسطین واحد معتقدیم. همه سرزمین فلسطین «از بحر تا نهر» متعلق به ساکنان اصلی این سرزمین تاریخی و مقدس است. راه‌حل مسأله فلسطین فقط مراجعه به آرای همه فلسطینی‌ها اعم از مسلمان و مسیحی و یهودی در قالب برگزاری یک همه‌پرسی فراگیر است. رژیم اشغالگر قدس که همچنان سرزمین‌های دیگر کشورهای منطقه را در اشغال دارد، نمی‌تواند شریک صلح و امنیت باشد.»

سال ۲۰۲۰ بود که راهپیمایی سیاسیون امریکا برای حمایت از یهودیان به سمت بروکلین راه افتاد. گفتند راهپیمایی عظیم ولی فقط یک عکس بود از زاویه نزدیک. عظیم‌شان هم مثل میدان مثلثی‌شان است. در همان سال بیشترین آمار یهودی‌ستیزی در امریکا ثبت شده. این را تایمز رژیم صهیونیستی نوشته است.

- قهرمان طنز تلخ دروغ‌های بزرگ، امریکا است.

گفتم بروکلین، یاد کتاب رمانش افتادم و فیلم ۲۰۱۵ بروکلین که ورود ایرلندی‌ها به امریکا را نمایش می‌دهد. وقتی وارد نیویورک شدیم، راهنما گفت زیباترین پل نیویورک، پل بروکلین است؛ پلی که منهتن را به بروکلین وصل می‌کند و قطار و پیاده و سواری از آن رد می‌شوند. اسمش آشنا بود. شهری که به بسکتبال در دنیا معروف است، شهر سیاهپوستان؛ شهری پر از یهودیان. مشکل یهودی ستیزی در نیویورک مسأله نژادپرستانه است. مشکل دینی با یهودیان ندارند، بلکه مسأله نژادی دارند؛ مهاجران متقدم و خلافکار ایرلندی با یهودیان امریکایی. اینکه قدیمی‌ترین شهر نیویورک یعنی بروکلین شهر نژادهای غیرایرلندی و یهودی است و تا چشم کار می‌کند جماعت سیاهپوست در آنجا زندگی می‌کند، جالب است. اینجا امریکا است پر از تناقض.

از محله چینی‌ها رد شدیم تا رسیدیم به پل بروکلین و از آنجا مجسمه لیبرتی (آزادی) را از دور دیدیم. مجسمه را قطعه قطعه از فرانسه برای امریکا هدیه آورده بودند. فرانسه حقوق بشر، فرانسه منع حجاب برای آموزش. حالا آموزش چه ربطی به حجاب دارد؟! لیبرتی واژه هویتی شده برای امریکا وقتی که روی سکه‌های سنت هم لیبرتی می‌نویسند.

- ولی واژه کجا حقیقت کجا!!!

- با خرما خرما دهن شیرین نمی‌شود.

حقیقت این است: آزادی قطعه قطعه شده فلسطینیان که سرزمین‌شان را با سیم خاردار و دیوار بریدند و حالا دو نسل بعد فلسطینیان زمین خود را از تیغ سیم خاردار صهیونیست‌ها، با بولدوزر قسام آزاد می‌کنند. بگذریم، داریم خاطره می‌نویسیم از دیدار رئیس جمهورمان با نمایندگان ادیان که آمده بودند. خاخام اصلی و نماینده کنیسه‌های یهودیان امریکا هم آمده بود و ابراز نزدیکی می‌کند با رئیس جمهورمان. همان که همیشه گوشه و کنار سازمان ملل است و به دلیل جثه بزرگ سخت راه می‌رود. همان که چند سال پیش در ژنو در اجلاس ادیان دیدمش و روز شنبه به‌خاطر او اجلاس ادیان بی‌برق برگزار شد. چون برایش برق حرام بود. یاد آیه «سبت و کونواد قرده خاسئین» (بقره، ۶۵) افتادم.

یاد یهودیان موافق فلسطین و مخالفان اسقاطیل هم افتادم. موقع ورود به هتل از ما در مقابل معاندین دفاع کردند و چفیه فلسطینی داشتند و کلی اظهار ارادت به شخص رئیس جمهورمان کردند.

صهیونیسم و یهودیت و بنیادگرایی افراطی راست‌های طرفدار نتانیاهو و امریکا و نیویورک و نژادگرایی و بروکلین کلاف به‌هم‌پیچیده است.

ولی هرچه هست ظلم به نفس خود می‌کنند و هیچ اعتمادی به ایشان نیست که امانت شما را حفظ کنند. (۷۵ آل عمران)

یاد شهید سیدمحمدباقر صدر افتادم و ترجمه فولادوند از انسان مسئول و تاریخ سازش آنجا که نوشته بود اساس نظم اندیشه قرآنی صدر «ان‌الله لا یغیر ما بقوم حتی یغیروا ما بانفسهم» (۱۱ رعد) است.

به امید پیروزی حماس

کلمه

علی‌الله سلیمی
نویسنده و منتقد ادبی

روایت‌های جعلی آفت اطلاع‌رسانی در جامعه

افزایش قابل توجه انواع رسانه‌های اجتماعی در سال‌های اخیر به تولید و توزیع (انتشار) اخبار و روایت‌های گوناگون از وقایع کوچک و بزرگ منجر شده و گاه پیرامون یک اتفاق یا خبر معمولی و ساده چنان پوشش خبری گسترده‌ای انجام می‌شود که تشخیص اصل خبر یا اتفاق حتی برای اهل فن هم دشوار و مواردی ناممکن می‌شود. در چنین فضای آشفته و فراگیری که معمولاً نظارت چندانی هم از سوی مراجع یا مسئولان مرتبط صورت نمی‌گیرد، چون در مواردی واقعاً امکان نظارت و رصد همه اخبار اغلب متناقض وجود ندارد، برای مخاطب عام یا عمومی امکانی برای راستی‌آزمایی مجموعه روایت‌های ضد و نقیض وجود ندارد. اخبار و روایت‌های گوناگون همچون رگباری بی‌امان بر سرش آوار می‌شود و اصل خبر یا واقعه در زیرِ همین هجمه و آواری از اطلاعات معمولاً متناقض چنان مدفون می‌شود که برای جویندگان اخبار واقعی شرایط کشف آن مهیا و فراهم نیست. بویژه آنکه بسیاری از این اخبار و اطلاعات، روایت‌های جعلی هستند که هیچ نسبتی با اصل خبر یا واقعه ندارند. این مسأله، ظرفیت واقعی یکی از پردامنه‌ترین شبکه‌های ارتباطی بشر در قرن حاضر، یعنی همان شبکه‌های اجتماعی را به نوعی خنثی و خالی از امکان می‌کند، چون در وهله اول، اعتماد مخاطبان یا همان استفاده‌کنندگان از انواع پیام‌رسان‌ها و پلتفرم‌ها در شبکه‌های اجتماعی را به پایین‌ترین سطح ممکن می‌رساند و از سوی دیگر، روند کاری رسانه‌های حرفه‌ای مانند روزنامه‌ها، خبرگزاری‌ها، پایگاه‌های خبری و سایت‌های اطلاع‌رسانی را با اختلال جدی مواجه می‌کند، چون مخاطبان این رسانه‌ها معمولاً قبل از مراجعه به رسانه‌های حرفه‌ای و رسمی که صحت و درستی خبرها برای‌شان مهم است و در اولویت اول قرار دارد، در انواع شبکه‌های اجتماعی همراه خود که دسترسی به آنها هم معمولاً ساده و راحت است، با روایتی هر چند متناقض از اصل خبر مواجه شده‌اند یا در جست‌وجوهای خود با مجموعه‌ای از روایت‌ها مواجه شده‌اند که درصد قابل توجهی از آنها را همان روایت‌های جعلی تشکیل می‌دهند. سازندگان این روایت‌های غیر رسمی و اغلب جعلی با توجه به اینکه تعهدی در مقابل مخاطبان خود ندارند، معمولاً متناسب با برداشت و تعریف خود از یک خبر یا واقعه به بازتعریف آن خبر می‌پردازند و در مواردی هم چنان شاخ و برگی به آن می‌افزایند که مخاطب احساس می‌کند با یک خبر یا اتفاق متفاوت از آنچه بعدها در رسانه‌های رسمی برخورد می‌کند مواجه است. در چنین شرایطی وظیفه رسانه‌های رسمی به مراتب سنگین‌تر می‌شود، چراکه یکی از رسالت‌های این رسانه‌های رسمی و حرفه‌ای، انتشار خبرهای اصلی و واقعی در کمترین زمان ممکن است تا فرصتی برای جولان آن گروه از فعالان شبکه‌های اجتماعی که همواره تعریف و برداشت خود از خبرها را به عنوان اصل خبر به مخاطب ارائه می‌دهند و جریان روایت‌های جعلی در جامعه را خواسته و ناخواسته گسترش می‌دهند، باقی نماند و از این رهگذر، اعتماد مخاطبان به رسانه‌های رسمی که ماهیت آنها همواره یادآوری می‌کند که باید میاندار اصلی اطلاع‌رسانی در جامعه باشند همچنان حفظ شود و خبرهای روز از طریق همین منابع رسمی به اطلاع جامعه مخاطب برسد.

> سازندگان این روایت‌های غیررسمی و اغلب جعلی با توجه به اینکه تعهدی در مقابل مخاطبان خود ندارند، معمولاً متناسب با برداشت و تعریف خود از یک خبر یا واقعه به بازتعریف آن خبر می‌پردازند و در مواردی هم چنان شاخ و برگی به آن می‌افزایند که مخاطب احساس می‌کند با یک خبر یا اتفاق متفاوت از آنچه بعدها در رسانه‌های رسمی برخورد می‌کند مواجه است

عکس نوشت

جمعی از مردم تهران عصر شنبه (۱۵ مهر ۱۴۰۲) در حمایت از مردم فلسطین و پیروزی عملیات جبهه مقاومت و حماس علیه رژیم غاصب صهیونیستی در میدان فلسطین تهران تجمع کردند.

عکس: ایرنا